

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivataltól címezve Turócz-Szt.-Mártonba küldendők

Kiadóhivatal: A turócz-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

Hirdetések legutóbbabban, Árszabály szerint. Lapunk számára hirdetőket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.

Megjelen minden vasárnap.

Külföldi pénzek.

A nemzetiségi túlzók akna-munkájára jellegzetes világot vetett egy pángermán délvidéki lap szerkesztőjének sajtópere a szegedi esküdt-bíróság előtt. Az államügyész ugyanis a tárgyalás folyamában föltétlenül biztos adatok alapján megállapította azt a tényt, hogy a nemzetiségi túlzók Magyarországon külföldi pénzzel alapítanak hírlapokat minden nagyobbaeska városban és elárasztják velük a vidék könnyenhiadó népét ingyen, mert előfizetőjük alig akad 50—60.

E laposcskákban azután szitják a gyűlöletet a magyar nemzet ellen és szerencsétlenül teszik a szegény népet, amely az ily nyomtatott betűnek még hitelt ad és így elhiszi, hogy külföldön valóban jobbak a viszonyok, amiért azután kíváncsol és kilencz tízrészben tönkremegy, vagy koldusként tér vissza szülőföldjére. Amit a szegedi államügyész, a délvidéki állapotokról ekképpen megállapított, az bizvást állílik a felvidéki viszonyokra is. Minden beavatott ember tudja és látja itt Felső-Magyarországon, hogy annyi már a tót túlzó újság, ahány vegyes nyelvű város van vidékünkön.

Azt is tudjuk, hogy e lapok előfizetőinek a száma még annyi sincsen, hogy minden egyes újságra, átlag véve, száz prenumeráns jusson; minthogy pedig egyes számok elárúsítása még bevezette sincsen és így nemcsak tömeges, de szórványos kolportázsról szó sem lehet, kézzelfogható az a tény, hogy ezek a tót túlzó lapok, szerkesztőik s dolgozó társaik — pedig vannak jó nagy számmal — nem élhetnek meg az előfizetésekből, amelyek még a lap nyomdai kiállítását sem fedezik. Már pedig ingyen nem nyomják az újságot. De a szerkesztőségi személyzet sem él meg a levegőből és nem lévén sem tőkepénzes, sem bankócsináló, mégis csak valamiből kell pénzelnie, pedig, mint köztudomású, a nemzetiségi túlzó urak bőven költekeznek, különösen egyes északi s észak-nyugati periferiákon.

Igaz ugyan, hogy egy-két régibb lapjuk

kívételesen a maga erejéből áll fenn és saját nyomdával is rendelkezik, de a többinek a pénzforrását oly sürű homály fűdi, mely a szegedi államügyész föntemlitett leleplezésére méltán gondolkodóba ejtheti az illetékes köröket.

Egyébiránt még ennél is érdekesebb az a kérdés: miként juthatott ez a dolog odáig, hogy csak a sajtóbírósi tárgyaláson pattant ki a titok? Ha azt a pángermán szerkesztőt nem kaptatja el a külföldi pénz annyira, hogy vakmerőségében félretelve minden óvatosságot, egész nyíltan megrágalmazta a magyar nemzetet, ma és talán éveken át tovább folytat-hatta volna az akna-munkát úgy ő, mint társai, akik egy-egy hetilaposcskéért évenként tizenöt ezer koronát, sőt többet is kaptak külföldről. Megjegyzendő, hogy a külföldi pénzeket nemzetiségi túlzók vezetése alatt álló pénzintézetek közvetítették. Így tehát nyilvánvaló, hogy Magyarországon egész szervezett hálózata van az állam-ellenes, fölforgató s hazaáruló propagandának, mely külföldi pénzzel iparkodik aláinni a közbékét, az állami rendet s biztonságát.

Ki kezeskedhetnek róla, hogy ezek a pénzintézetek s ezek a szerkesztőségek nem fognak-e alkalom adtán pénzt s fegyvert kiosztani az általuk megmetyezett nép kezébe, hogy nyílt lázadásban törjön ki? A szegedi államügyész adatai nyomán biztosra vehető, hogy ilyesmire szintén számtalan bizonyossággal el lehetünk készülvé akármilyen kultúgyi komplikációk esetén. Am igaz ugyan, hogy a magyar nemzet, mint 1848-ban, ily alkalommal is összetiporá a hydra fejét, ha még annyi volna is; ámde a kormányzás államférfiúi kötelessége abban áll, hogy megelőzze a bajt, amíg lehet. Már pedig kétségbevonhatatlan tény az, hogy a túlzó nemzetiségi külföldről fizetett sajtó rendszeresen bolondítja s lázítja a könnyenhiadó népet és hogy erre a célra bőven rendelkezik külföldi pénzzel; továbbá tény az is, hogy ennek következtében a nem-magyar nemzetiségek körében mind nagyobb izgatottság és nyugtalanság tapasztalható; végül tény az is, hogy mind az em-

lített állam-ellenes akna-munkák ugyszólván az állami törvények oltalma és az illetékes hatóságok szeme láttára folytatódtak: ennél fogva itt a legfőbb ideje annak, — hogy a magyar állam törvényei ne szolgálhassanak takaróul ugyancsak a magyar állam vesztére törő hazaárulásnak.

Ez már öngyilkosság volna. Ki adna még maga gyilkot annak kezébe, aki életünkre tör . . .

Legyen neked könnyű a föld, ez a tót föld. Hogy a tót túlzóknak vakmerősége megnyire terjed, hogy agitációjukat még a temetőbe is behurcolják, arról igen megbízható forrásból értesítették lapunkat. A mult heten Ivánkófalu elhalálozott Kleszkeny gondnok, a ki egészen a közelmúltig a magyar pártunk volt híve. Az utóbbi képviselő választások alkalmával azonban sikerült őt a tót túlzók karmái közé keríteni minél folytán szavazatát a tót nemzetiségi jelöltre, Paulinyi Tóth Zsigára adta le. Körülbelül ez volt az összes szorgálat, a melyet a tót túlzóknak tett. De a pártszervezet ezt is honorálta, mert temetésére küldött-séget menesztett, a melyet Dula Máté ügyvéd vezetett. Az egyházi szertartás befejeztével azután szót emelt Dula Máté és a mikor az ő kedves testvéreirek, nővéreirek, kedves néphez intézte szavait és elmondotta volna, hogy ő is a nép gyermeke és azért dobog szíve a népért és sajt, ha a nép közül oly derék hazaáruló halálát kell elírnia, mint Kleszkeny volt, — összetartásra, egymásiránti szeretetre buzdította a népet, a melynek nyilvánulnia kell a családban, a községben és a nemzeti törekvésekben. Szavait pedig így fejezte be: és most legyen neked könnyű a föld, ez a tót föld. Nem kívánunk ehhez a kívánsághoz hosszabb kommentárt fűzni. A kir. ügyésznek lesz feladata megmagyarázni Dula Máté lites ügyvédek, hogy Ivánkófalun egyelőre még Magyarországot területen van. A ki pedig Ivánkófalun határan tót földet emleget, az vétkezik a magyar haza integritása ellen.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

A siketnémákról.

(Heressuth Kálmán budapesti siketnéma intézeti tanár felolvasása Turócz-Szent-Mártonban 1902. évi május hó 19-én.)

III.

A mi a szerzett siketség okait illeti, azok a következők:

1. A különféle agybetegségek, u. m. agyvelő gyulladás, agyhártyalob, agyrázkódás, vértörődés és kelés az agyban, nyakszirt merevedés, agyüresök stb. Az orvosok megfigyelései szerint a szerzett siketség esetek mintegy 40-90-át agybajok okozzák.
2. Heveny-törtő betegségek, mint a minők: lümlő, vörheny, kanyaró és a hagymáz (thypus).
3. Vértbetegségek, minők a görvölykör és az angolkör.
4. Hurutos bántalmak.
5. Gyermekekbetegségek, minők a számarhurut, ronsoló toroklob stb.
6. A fül önálló betegségei, melyek kelsedentl a fülben keletkeznek, ilyenek: a csontszu, a bővel kelések, fekélyek, sebek, fültörmirigylob stb.
7. A fül sérülési véletlen, vagy erőszakos külső befolyások következtében. Ilyenek a fejre esés, a fejre mért lítés, tulságos erős zaj, a fülnek hegyes tárggyal való izgatása és szurkálása.
8. Nehéz fozáis.
9. A hallási képességet az említett okok folytán az

élet bármely szakában el lehet veszíteni, de az általános tapasztalat szerint a siketség a legtöbb esetben az élet első három évében áll be, mivel ebben az időben vannak a gyermekek a legtöbb ártalmas betegségek kitéve; halló szervezettel pedig még gyenge, fejletlen, úgy, hogy a káros befolyásoknak alig, vagy egyáltalában nem tud ellenállni.

Péeth angol orvos szerint a siketneknek 43%-a születik siketen, — 75%-a pedig teljesen siket és csak 25%-a bir némi csekély hallási maradvánnyal. Persze ez olyan dolog, hogy erről a logelkísmeretesebb, legodaóbb munkássággal sem lehet csak megközelítően is pontos statisztikát összeállítani.

Minthogy a fentemlitett bajok mindenkor léteztek, siketnémák is mindenkor voltak. Eme tényt maga a biblia és az ó-kori írók feljegyzései igazolják, de arra nézve, hogy az ó- és a középkorban foglalkozott volna valaki oktatóikkal, nyomol nem találunk.

Herodot egyik történeti munkájában említett tesz Krózus király siketnéma fiáról, a kit fölítote ügyesnek mond. — Plinius, a ki a Kr. előtti században élt Rómában, egy Padius nevű siketnéma festőről emlékezik meg egyik természetrajzi műtében. Markus Valérius Messala Corvinus írónak is volt egy siketnéma rokona, a ki ugyanazon időben élt és festő volt.

Ezek a feljegyzések természetesen nem elegendők arra, hogy megállapítsuk azt, hogy azon időben, a mikor a fentemlitett siketnémák éltek, rendszeresen foglalkozott volna valaki oktatóikkal. — Az elvitatatlant tény, hogy a siketnémáknak az ó-korban szomorú és rossz volt a sorsuk s az emberi szeretet esakis a legujabb korban fordult feljük. Hipokratés és Aristoteles híres görög szónokok megtagadták tőlük az emberi

értelmet; a spártaiak pedig a vadállatok prédául tettek ki őket, vagy pedig a Targethos szikláim zúzták szét.

Teljesen megbízható, hiteles forrásaink és feljegyzéseink alapján biztosan tudjuk, hogy Pedro de Ponce, spanyol szerzetes, a ki 1520-tól 1584-ig élt, volt az első, a ki a siketnémák tanításával rendszeresen foglalkozott. Ettől az időtől, tehát a XVI. századtól egészen a XVIII. század utolsó harmadáig csak szórványosan foglalkoztak siketnémák tanításával.

De l'Épée abbe francia pap volt az, a ki a siketnémák számára 1770-ben Párisban az első intézetet alapította. Utána 8 évvel tehát 1778-ban Heinicke Sámuel német protestans tanító alapított hasonló intézetet Lipcsében. Ez utóbbi, mint a hangzótól módszer uttörő hírnöve is tett szert. E két férfiu két egymástól ellentétes módszer szerint tanította a siketnémákat. De l'Épée a siketnéma természetes jeleiből methodikus jeleket csinált, vagyis a természetes jeleket a mi hangzó nyelvtünk törvényei szerint kimitelte és annak, — valamint az írásnak segélyével képezte siketnémákat, mert a jelnyelvet a siketnéma természetének megfelelőbbnek tartotta, mint a hangzó nyelvet. Ezáltal egy külön módszertani iskola, az ugynevezett francia-iskola megalapította lett.

Heinicke a hangzó nyelvre, a beszédre tanította növendékeit s ezen eszköz segélyével képezte ki őket, mert belátta, hogy a siketnémák csak akkor boldogulhatnak a gyakorlati életben, ha a hangzó beszédben járatosok. Ö tekinthető tehát az ugynevezett német módszer, vagyis a beszéd tanmód-megalapítójának.

Az imént elmondottakból láthatjuk, hogy l'Épée-nek midőn az első siketnéma-intézetet létesítette — nem az a célja, hogy a siketnémákat először oktassa, hanem csak az, hogy az írás és mesterséges jelbeszéd

Az idők jelle. A napokban gyűlést tartott a Pozsony-megyei Általános Tanítóegylet, a melyen Zsigmondik János bázini tanító azt az indítványt tette, hogy az egyet gyűlésein a magyar nyelven kívül mást is használhassanak az egyesületi tagok. Híre jött, hogy ezen indítványért fegyelmi vizsgálatot akarnak indítani Zsigmondik János tanító ellen. Nos, nekünk az a véleményünk, hogy ezért vizsgálatot indítani, fegyelmi büntetést kiszabni nem lehet, mert elvégre indítványozni szabad, még azt is, a mi az alapszabályokkal ellenkezik, minthogy az alapszabályokat is szabad módosítani. Elhöz kétség nem fér. De igenis kérdés fér ahhoz, mint tűrhettek meg egy közönségi iskolánál immár közel 30 év óta olyan tanítót, a ki mindenkor hírléht volt túzó tót érzelmeről s ebből soha még csak titkot sem csinált? Bázini városában, amelyet németek, tótok s magyarok vegyest laknak, ezelőtt 30–35 évvel még csak hírlét sem ismerték a tót túzóok törökveineinek; de odajött lakni mint ügyvéd a volt modori tót evang. pap fia; oda dr. Stur ügyvéd. Zsigmondik János tanító és még néhány igaztó és kész lett a veszedelem, de a magyar- és hazellenes mozgalommal akkoriban nem törődött senki, mert híz a nem-bánomság nagy bajunk nekünk nemzeti ügyekben. S ime most elérkezettnek látja az időt Zsigmondik János tanító arra, hogy a nagy fáradság árán és hosszú idő multán annyira — mennyire megmagyarosodott pozsony-megyei tanítóságot, amelynek nagy része külföldben is tősgyökeres magyar, elütöttsa. Az idők jelle ez, még pedig szomorú jelle . . .

Megérdemelt lezokében részesíti a „Slov. Nov.“ azokat a tót túzókat és sajtóúkat, akik mint a tót nép egyedüli képviselői és védői szeretnek szerepelni, de mikor ezen nép életbevágó, *igazi* érdekeinek megvédéséről van szó, akkor nagybőleszen hallgatnak. A miskolci kongresszuson például, amely a felvidéki kivándorlásról tanácskozott, a hol tehát különösen a tót nép helyzetének javításáról folyt a beszéd, egyetlen egy tót korifeus sem jelent meg. — Nos, ezen mi nem esodálkozunk. Ha ezt a kongresszust valahol Varsóban, Prágában, Laibachban tartották volna meg hírléht pánszóval égésig alatt, minden bizonyonyal ott lett volna a Mudrony-frakció néhai képviselője is, — de magyarokkal magyarul tanácskozni a tót nép érdekeiről? Olyan nines! Inkább csak hadd költözétek ki ez a nép az utolsó emberig Amerikába.

Kettős ünnepély Znióváralján.

Szép ünnepély színhelye volt e hó 1-én a znióváraljai áll. tanítóképző intézet.

Délután 10 órakor az ifjúsági önképző kör 25. éves fennállásának emlékére hangversenyvel egybekötött díszgyűlést tartott, melyen úgy a vidéki vendégek, mint a helybeliek közül sokan vettek részt. Az ünnepélyt az ifjúsági dalárda nyitotta meg szépen előadott alkalmi dallal. Utána *Somogyi Géza* igazgató, a kör pädagogiai szakosztályának elnöke tartott megnyitó beszédét, melyben az önképzőkörnek rendeltetését s az

elsajátítását által tegezte őket képessé arra, hogy a külvilággal is némileg érintkezessenek. Benne inkább az emberbarátot, mintsem a szakembert kell tekintenünk. A lípési intézet megajátítja: Meinicke, az egyik, egészen más véleményen volt. Ő először oktatva növendékeit az ezt tesszük jelenleg is az a kérdés merül fel ezek után, vajjon jogosan tette-e azt Meinicke, s jogosan követjük-e őt ebben mi is?

Ertekezéses folyamán elmondottakból tudják már, hogy a némaság a siketségnek természetes folyományja. A hallás hiánya megfosztja a siketnémet mindazon előnyöktől, a melyeket ennek bírása az éprékének biztosít. A siketnéma lelke kora gyermekébe óta ugyszólván teljesen izolálva van a külvilágtól s nélkülöznie kell mindazt, a mi a hallónak élvezetet nyújt. Magunkról tudhatjuk, hogy mily hatással van reánk egy szép, tartalmas költemény elszavalása, miképen vidámitja fel lelkünket egy-egy mesterleg szépen előjuttató zeneclárb, az orgona hangjai és egy szépen elmondott, tartalmas imádság mennyire tud bennünket az Istenhez felemelni. Mily jól esik felkúlnunk az, ha örömlünknek, tájálunknak s más lelki állapotainknak előszóval adhatunk kifejezést, úgy, hogy azt mások is megértik. Ezek után önkéntelenül azt a kérdést tesszük fel magunkban, hogy a siketnéma mindezen érzelmeit mi módon áll kifejezésre, mert híz nem tud beszélni!

A csesemő siketnémet vajjon hogyan szólaltatja meg őszönte? A balesésben ág s talán nem is tehetünk különbséget a halló és siket gyermek között. Sem ez, sem amaz beszélni nem tud s így mindkettő a látás által szerzett benyomások következtében egyformán gondolkodhatik, ha ugyan egyáltalában gondolkodni tud. Ha örömet érez, mindkettő nevetésre nyitja meg ajkait ha pedig fájdalom gyűrti őket, egy kölcsönösen egyforma bennük a megnyilatkozás is.

(Folyt. köv.)

ifjúság önművelésére való jötevény hatását ismertette. Ezután *Berez Gyula* kir. tanfelügyelő buzdította az ifjúságot arra, hogy mindazt, a mit e körben önképzésnek elcsajátít, használja fel később az életben is eredményesen. Az önképző körnek 25. éves múltját *Eber Béla* IV. éves növendék ismertette felolvasásában. Az önképzőkört *Mihalicska István* tanár alapította. A kör az első években csak irodalmilag működött, később azonban s jelenleg is a pädagógiát s zenét is felkarolta, s ennek megfelelően három szakosztályra oszlék: a pädagogiaira, elnöke *Somogyi Géza* igazgató, a „Jókai” irodalmi szakosztályra, elnöke *Párvy Endre* tanár és a „Bartalus” zenei szakosztályra, elnöke *Dittert Ferenc* tanár.

A felolvasást az ifjúsági zenekar előadása követte, mely *Mascagni* „Paraszti becsület” operájának *Intermezzióját* játszotta orgona s zongora kíséret mellett. A közönség zajosan megtapsolta a teljes szabotossággal előadott darabot. Szántóth László III. éves növendék lelkes hévvel előadott szavazata után az ifjúsági dalárda érdemelte ki a hallgatóság osztatlan tetszését, *Beschmitt* „Ossián” című néhez ének dalrajnának gyönyörű előadásával. A szép és lélekelvő *ünnepepély* *Gresz Jenő* III. éves növendék hegedű szólója, — *Gregorovics László* III. éves növendék zongora kíséretével — s az összes ifjúság által énekel *Hymnus* fejezte be.

Délután már 4 óra előtt gyűlekezett a közönség az intézet kertjében levő ügyesen felszerelt tornaterén, hogy végig nézze az ifjúsági testedző gyakorlatait s a díszes közönség sorában ott láttuk a zniói kertlet szeretett képviselőjét *Justh Ferenc*zt családjával, öv. Szost Ottónét leányával, *Berez Gyula* kir. tanfelügyelőt családjával s még sokat a vidéki intelligenciából, míg a znióváraljaiak teljes számban jelen voltak. Egy asztalkára voltak kitéve a verseny díjak, melyeket a közönség adományozott a győztesek részére. Ezen tárgyak között méltó feltűnést keltett a *gyűléselel szalag* széles bordó selyemből, arany himnusz: „Az erőse és ügyese a diadal!” felirattal, melyet *Justh Ferenc*zné sz. Bathányi Mária grófnő volt kegyes az intézetnek adományozni.

E díszes szalag a legügyesebb s a legtöbb győzelmet felmutató növendék nyerte az idén s fogja nyerni a jövőben is, de csak egy évig viselheti a szalagot ünnepepek alkalmakkor, mert minden év végén meg kell azt védenie, s ha nálánál ügyesebb akad, úgy annak a birtokába megy át. Köszönet illeti a többi emléktárgy adakozóit is, kik nemesszivőségükkel ebresztővé, istápolóivá lettek a testi nevelés szent ügyének.

Emléktárgyakat adtak: öv. *Akantisz Reszóné* *Petőfi* összes költeményét, öv. *Holobay Józsefné* arany gyűrűt, öv. *Moskőzei Ferencné* hamutartót, *Moskőzei Margitka* ténartartót, *Schönaich Viktor*né ezüst gyűrűt, *Somogyi Gézné* arany gyűrűt, *Bansek* Ede tollkést, *Berez Gyula* nézői díszkötést könyvet, *Bertsch Ottó* utazó- és fésnikészletet, *Bresztynczsky Gyula* dohánytárazót, *Dittert Ferenc* ténartartót, *Eder Ferenc* *Petőfi* összes költeményét, dr. *Jakubovics Mór* cigarettá tárcazt, *Kirehmayr Győző* ingombó készletet, *Krees Gyula* ténartartót, dr. *Messinger Mór* dohányzenelést és hümeort, *Párvy Endre* dohányzenelést és az spatzi esenget, *Schönaich Viktor* ezüst grálmezőt, *Spätz Gusztáv* fímtartót, *Szarka Lajos* levélnehézeket, *Szabner Gyula* zsebkendőkét és poharat, *Ulrich Vendel* borotva készletet, *Wagner Arthur* ingombó készletet és *Zvada Antal* levélnehézeket.

A torna ünnepély kévessél 4 óra után kezdődött, a mikor az összes növendékek zászló alatt négyes sorokban zeneszó mellett vonultak fel a térre, s a közönség előtt tisztelegtek. Nyomban a felvonulás után hosszú sorokba állva az összyakorlatokat végezték pontos szabotossággal. Ezt követték a szabodgyakorlatok, nevezetesen kézgyakorlatok, botgyakorlatok és gútlak, valamintyben rendkívüli ügyesség, pontosság s precizitással mutattak be a tornaszók. Különösen a szépen fízszállított gútlak követték le a közönség ügyelmét s érdemelték ki zajos tapsokat. Ezek után a versenyekre került a sor, melyekben a legügyesebbek mérték össze erejüket s ügyességüket. A versenyekben a tornászoknak s testedzősnek minden ága szerepelt, s az egyes versenyeknél oly kiváló erőt s ügyességet mutattak fel a tornászok, hogy az *élet eredmény nem egy iskolánál, hanem bármely sportegyletnél is díszőre vált volna.*

A versenyek a szertornászással vették kezdetüket, melynél különösen öt növendék: *Kontarik Gyula* IV., *Maesuga János* IV., *Midló Agost* III., *Varga Béla* IV. és *Wolf Géza* II. tml ki részint néhez erőgyakorlatok végezte által, részint a test könnyedségét s hajlékonyságát feltűnő mozgasok által. A szertornászok nyújtó és korlátlan mutatták be gyakorlatistaikat. A többi versenyek sorban követték egymást, folyton éhben tartva a közönség ügyelmét s érdeklődését. Nagyon tetszettek

különösen a magasugrás, távolugrás s a futás, a legnagyobb érdeklődést pedig a rúdugrás keltette, melynél a két legjobb tornászó: *Midló Agost* III. és *Szántóth László* III. küzdöttek az első díjért, s végre is nem tudva egymást legyőzni, a néhez küzdelem holt versenyenl végződött.

Az egyes versenyeknek részletes eredménye a következő:

I. *A magasugrásban*: Első *Benkő Ede* IV. ugrott 174 cm.-t, második *Bulla József* IV. ugrott 172 cm.-t, harmadik *Szántóth László* III. ugrott 169 cm.-t.

II. *Póznaművészetben*: Első *Kachnics Andor* III., második *Gasparik János* IV., harmadik *Kontarik Gyula* IV.

III. *Távolugrásban*: Első *Szántóth László* III. három ugrás összege 1720 cm., legnagyobb ugrás 587 cm., második *Homonnay Károly* III. három ugrás összege 1689 cm. legnagyobb ugrás 570 cm., harmadik *Ujvághy József* III. három ugrás összege 1658 cm. legnagyobb ugrás 576.

IV. *Súlyemelésben*: Első *Kroneraff Sándor* III., 30 k. súlyt emelte 43-szor, 50 k. súlyt 13-szor, második *Sálek István* III., 30 k. súlyt emelte 42-szer, 50 k. súlyt 12-szer, harmadik *Ujvághy József* III., 30 k. súlyt emelte 34-szer, 50 k. súlyt 6-szor.

V. *Rúdugrásban*: Elsők *Midló Agost* III. és *Szántóth László* III., ugrottak 309 cm. magasságot, második *Brózik Dező* IV., ugrott 266 cm. magasságot.

VI. *Súlyelőzésben*: Első *Eber Béla* IV., dobott jobb kézzel 1092 em. balkézzel 900 cm.-t, második *Lelekes István* III., dobott jobb kézzel 1035 em. balkézzel 873 cm.-t, harmadik *Ujvághy József* III., dobott jobb kézzel 969 cm., balkézzel 850 cm.-t.

VII. *100 méteres futásban*: Első *Lelekes István* III., második *Eber Béla* IV., harmadik *Murgas József* III.

VIII. *150 méteres futásban*: Első *Homonnay Károly* III., második *Gregorovics László* III., harmadik *Szántóth László* III.

Ezek után a díjkiosztásra került a sor: *Berez Gyula* kir. tanfelügyelő lelkes beszédét intézett az ifjúsághoz. Kiemelte a testi nevelés fontosságát, melynek, mint leendő tanítóknak a legbuzgóbb munkásainak kell lenniük az életben. Megdicsérte *Somogyi Géza* igazgatót, mint a ki az ifjúság testi nevelése iránt maga is érdeklődik, s különösen kiemelte *Párvy Endre* tanár szeretteletjes buzgalomát s fáradozását a torna tanítás terén, a melyvel nemesak itthon, de az országos torna-versenyen is, oly fényes és meglepő sikert aratott és a melyet az ifjúságban a testedző gyakorlatok iránt való hangulatot felkeltette és a most felmutatott eredményig fokozta. (*Párvy Endrét* a közönség meg ifjúság is kitörő lelkesedéssel megjelönte.) Majd *Justh Ferenc*zné sz. *Bathányi Mária* grófnőhöz fordult, felkérte őt, hogy az adományozott győzelmi szalagot *Szántóth László* III. növendéknek, ki az összes versenyekben a legszebb eredményt mutatta fel, sajátkezével adja át. A közönség lelkesen megjelönte a derék ifjút, az emléktárgy kiosztása után az ifjúság örömteljes meglepetésére, a kir. tanfelügyelő még 100 koronát osztott szét az intézet tíz legkiválóbb tornászka között, mely összeget a vall. és közközt. Miniszterium adományozta az intézetnek. A kitüntetett ifjak, kik ragyogó arezezal vették át a kir. tanfelügyelő kezéből a fényes aranyakat, a következők: *Benkő Ede*, *Bulla József*, *Eber Béla*, *Kontarik Gyula*, *Maesuga János*, *Varga Béla* IV. éves növendékek, *Homonnay Károly*, *Midló Agost*, *Szántóth László* III. éves és *Wolf Géza* II. éves növendék.

Lelekes tornász induló fejezte be a szépen sikerült s emlékeztető ünnepélyt.

Ropogós esárdás jelezte, hogy megkezdődött a májális. Vigan folyt a tánc előbb a gyönyörűen kiváló tornaterén, majd később az intézet zenetérmeben, s csak világos hajnal vetett véget a minden izében kedélyes mulatságnak.

Valóban, ünneppapja volt a vasárnapi nap Znióváralján, s különösen a tanítóképző intézetnek, melynek tanári kara minden módot s alkalmat megragad arra, hogy növendékeiből kivált, helyüket megállni tudó, hazafias tanítókat neveljen. S az az áldozatkésztség, s melez pártolás, melyben Turóczvármegye közönsége az intézetet ez alkalommal is részesítette, nagyban megkönyviti s elősegíti a tanári testület nemes törekvését.

Dittert Ferenc.

HIREINK.

— **Sceffler Bárod**, Ő Felsége unokájának férje, pár nap óta ismét Rózsahygen tartózkodik: mint hírlék a jövő héten német, Erzsébet főhercegnő is hosszú bé tartózkodásra Rózsahygre érkezik. A báró villáját az idén 8 szobával kibővítették; az építkezési munkálatokat e napokban befejezték.

— **Erdély Sándor** v. b. t. t. volt igazságügyminiszter, orsz. képviselő családjával együtt a múlt héten estőlörtökön Stabnyafürdőre, rendez nyári tartózkodó helyére érkezett. A család visszatérése nemcsak Stabnyafürdőre, de egész Turóczvármegyében igaz örömet kellett, mert az a hír volt elterjedve, hogy ebben az évben, más fűrődőhelyet fog folkeresni.

— **Báró Révay Gyula** orsz. képviselő három hetes kurára Kaltenleitegbenbe utazott a melynek befejeztével Kis-Selmeczei érkezik a hová családjá már a múlt hét estőlörtökön megérkezőt.

— **Állandó választmány.** Turóczvármegye állandó választmánya f. hó 5-én ülést tartott, a melyen a f. hó 14-én megtartandó közgyűlés tárgyai előkészítettek. Ezek közül felemlítjük, hogy az állandó választmány a Rákóczy, Thököly és Beresényi difflamáló törvény törzése iránt javasolja a felirat-intézet.

— **A munkásségelőz pénztárak** ügyében Darányi miniszter törvényjavaslatot dolgoztatott ki, a melyben *Justh* Ferenc orsz. képviselő előadása alapján a földművelésügyi bizottság is elfogadott. A törvényjavaslatot az országgyűlésen is *Justh* Ferenc fogja előadni.

— **Megbízás.** Az igazságügyminiszter Dr. Messinger Mór znióváraljai ügyvédet a beszercebányai törvényszék területére ügyészi megbízottal; Horcz Mór znióváraljai ügyvédjelöltet pedig a znióváraljai kir. járásbírószékhöz az ügyészi megbízottal helyettesül kirendelte.

— **Szülő óéza** orsz. képviselő több napot töltött Turóczban, a mely idő alatt Rakovszky Iván nagybirtokos vendége volt.

— **A Turócz-szent-mártoni ozelluloid gyár** építése már javában folyik az alapozási munkálatokkal készen vannak és maholnap felemelkednek a falak is. A múlt héten volt a telep közigazgatási megtekintése, a melyben részt vettek Ujhelyi Attila főszolgabíró elnöke alatt az iparfelelősség részéről Péterffy Zoltán iparfelelő, az országos halászlai felelősség részéről Kuttner Kálmán megbízott, az államvasutak részéről Náday és Epstein főmérnökök, továbbá Necsas az ozelluloid gyár igazgatója, Dr. Petrikovich járás orvos és a vállalat ügyvédje. Minthogy annak idején papír gyár alapítására volt az engedély kérvő most pedig szulphid-czelluloid gyár tervezettek, az egyes tényezők előadták észrevételeiket. Péterffy iparfelelő az épület és a munkások biztonsága szempontjából hozott fel — egyet-mást. *Kuttner* Kálmán az orsz. halászlai felelősség megbízottja azonban reá mutatott azon veszedelemre, mely a szulphid-czelluloid gyártás alkalmából a Turócz vidéknek megnevelésére folytán nemcsak a turóci halászlátot fenyegeti, de a Turócz és Vág egyik speeialitásának, a galozának teljes kipusztulását is maga után vonhatja. Minthogy pedig a szennyvíz levezetésére nézve a vállalat tervet sem mutatott be, az ipartelep engedély megadását mindaddig függőben tartani kéri, a míg erre nézve kellő és megnyugtató intézkedések nem történnek. Közegésztleglyi és az államvasutak részéről számbavehető kifogás nem merült föl. Mint értesültünk Ujhelyi főszolgabíró, mint első fokú iparhatóság, az orsz. halászlai felelősség megbízottjának közbevetése folytán, az ipartelep engedélyt megtagadta; megengedte azonban, hogy maga a gyár építése a vállalat felelősségére és esetleg veszedélyre folytatható legyen.

— **Boldis Ignác,** a töröcszentmártoni állami polgári és kereskedelmi iskolák igazgatója, mint az orsz. közoktatási tanács tagja, a miskolci polgári iskolák meglátogatásával bizatott meg. Ezen megbesz. teljesítésére a múlt héten szerlén utazott Miskolcra.

— **Erdőégés** volt Valesán, mely gondatlanságból keletkezett és mintegy 10 holdnyi területet pusztított el. A kár több ezer koronára rög.

— **A vasutas poeta meghalt.** Herezegh Jenő a vasutas poeta, kinek „Marion” czimű verskötetét csak nem régen ismertették, most a midőn a fővárosi irodalmi körök érdeklődését is fölköltötte s költeményei egymást után jelentek meg a fővárosi lapokban, dicsőségének hajnalán elhunyt. Vele egy mélyen érző költői lélek szállott sírba. Nyugodjék békevel.

— **Műhímező kiállítás** nyílik meg f. hó 9-én a Steiner-féle teremben, a melyet a Singer és Tsa varórgép részvénytársaság rendez. Ugyanezen czég ingyenes tanfolyamot is tart a műhímzés elsajátítására. A kiállítás megtekintése is ingyenes.

— **Uj lap.** Csaecán f. évi július hó 1-jével hetilap indul meg „Csaecán Magyar Határőr” czimmel. Szerkesztője dr. Wix Mór ügyvéd, főmunkatársa pedig Freyberger Armin bankhivatalnok lesz.

— **Eljegyzés.** Brunner Vilmos gépészrnök, a kassa-oderbergi vasut ruttkai fűtőláznak rokonzenves fiatal főnöke eljegyezte Emődi Ellát Budapestről.

— **Katonák Turócz-Szent-Mártonban.** Csütörtökön reggel mintegy 25 tisz és körülbelül ugyanannyi altisz meg katona fordult meg nálunk, akik Körmeöz-

bányáról jövet tanulmány utat tesznek a Felvidéken. Nálunk csak átmenődő fordultak meg, minden külön feladat nélkül. A jövő héten f. hó 12-én érkezik ide azonban *Pavek* Lajos altábornagy vezetése alatt az V. hadtest egy nagyobb kirendelése, mely teoretanulmányokat végez. Nálunk csak egy napig tartózkodnak.

— **Halálóság.** Valentin szül. Pálfi Róza, az a szerencsétlen asszony, a kinek öngyilkossági kísérletéről lapunk előző számában megemlékeztünk, a töröcszentmártoni kórházban meghalt.

— **Az adókvívó bizottság** mely több mint egy hónapon át működött a múlt héten fejezte be a munkáját. A közönség körében általában megelégedést szült a tapintatos eljárás, a melyet úgy a bizottság elnöke és tagjai valamint a pénzügyigazgatóság kiküldöttéi is tanusítottak. Minthogy azonban fizetni senki sem szeret és amennyire csak teheti szabadulni iparkodik tőle már annyira amennyire lehet, valószínű, hogy a felszámoló bizottságnak is lesz dolga. Mert hát az adó soha sem lehet elég alacsony.

— **Bírói helyettesítés.** Éder Ferenc znióváraljai kir. járásbíró betegsége miatt, továbbá mert az albirói állás is dr. Bedő Béla távozásá miatt tresdedében van és így a znióváraljai kir. járásbírósnágnál jelenleg egy bíró sincs, a járásbírósg ügyeinek vezetése dr. *Trumbauer* Árpád töröcszentmártoni kir. albiróiküldetett ki.

— **Tudományos előadás Körmeözbanján.** A körmeözbanjai Magyar Egyesületben Teschler György, főreáliskolai tanár, a nagy közönség számára, igen érdekes és tanulságos előadást tartott. A szepesmegeyi gánódit mammut-leletről. A főreáliskola e nagy szakképzettségű professzora, szemléltetve ismertette meg földünk őskorát s az előadás keretében tartozó növény-, állat- s ásványvilágot. Ezután rátér Ganócra. Magyar, ennek a meszközbanyáiból, a bartoslehotka agyút kijavításához, a magyar állami vasut, kockaköveket szállítottat. Ezek között véletlenül egy őskori leltre bukkant a nevezett tanár. Szép és érdekes darab. Az izletvezetőség mindenestere nagy elismerés és köszönet illeti meg e szép ajándékért! Az egész kő darab körülbelül egy méterháza súlyú, melyben egy őselefánt első lába felő részének megkövült darabja fekszik. Az oda nem tartozó kőrészek, szerencsén vannak lefejtve róla. Természetes tehát, hogy a kép, mely ezen korról a hallgatóság elé lón tarja, igen leköltötte a figyelmet s hasznos emléke, bizonyára sokáig meg fog maradni. A közönség részéről, az érdeklődés elég élénk volt. Körmeözbanján, ilyen ismeretterjesztő előadásokra, felolvasásokra nagy szükség volna; mert bizony az ismereteket itt sem eszik kanállal. Magyar előadásokra pedig feltétlenül szükség van. Itt is nagyon elkelne bizonyos lelkesedés, fölhevülés. Igaz, hogy az emberek nem lehet oda tessékélni ahová menni nem akarnak, de lát a közönséget nemcsak lehet nevelni és vezetni, hanem kell is.

— **Iskolavizsgálat.** A helybeli állami iparosiskola évrő vizsgálatát e hó 15-én d. u. 3 órakor lesz az állami iskolák tornatermében. Hír szerint ugyanaz nap kiállítás rendez az ipartestület a saját helyiségében a tanulók műhelyi munkáiból.

— **Franciszozfi Jánost** 80 éves születése napja alkalmából ünnepeleik a tőz túlköz. Franciszozfi a reakció korában szerzett érdemeket a magyarság ellen kifejtett hivatalkodásával. A 60-as években Liptóvármegye főispánja volt.

— **Juniállást** rendez a helybeli tizoltőgyesület jövő vasárnap (jun. 15.) a Sztrányában a saját pénztára javára. Belépő díj 2 kor. Kedvezőtlen idő esetén egy héttel később lesz a mulatság. Kívánjuk, hogy derék tizoltóink mulatsága jól sikerüljön, megérdemlik.

— **Zenés temetés** volt a múlt vasárnapon városunkban, amelynek sok nézője akadt. A Pali bandája muzsikálta ki az öreg Lajos bőgőst, a ki vagy 30 évig volt a nagybőző mestere, mielőtt a tulajdonát képező kis házikóba nyugalmába vonult. Utóbb már ez is nagy volt neki s még kisebbit kívánt, pár deszkából összeróttat, s obból hallgatta utóljára a Pali bendájának búsnótát . . .

— **Érettségi vizsgák.** A helybeli felső keresk. iskolában f. hó 16-18 napján lesznek az érettségi szóbeli vizsgálatok dr. Ferenczy Zoltán közokt. min. biztos elnöke mellett. — Jun. 19-én a magánvizsgálatok, 20-26-án pedig az alsó és középső osztály vizsgálatai lesznek.

— **Ellismerés egy tanítónak.** Turócz-Szt.-Mihályról ellismerő levőben adjuk tudunkra, hogy az ottani rög. kath. felekezeti iskolában megtartott záróvizsgán Hummel Irma tanítónő eredményes munkásságával mennyire megvoltak elégedve. Ezt szívesen adjuk hírül.

— **A veszett kutyák** miatt igen sok volt a baj és panasz eddig is, de most már türethetetlen a helyzet. Hétfőn megint pusztítottak el ilyen kutyát a sétátér mellett, de csaknem szerencsétlenség történt, mert a puszkás enher, akire ezt a végrehatást bízták, alighanem két kutyát látott egy helyett pálinka közti állapotában, de aztán a két kutyán túl nem is látott semmit. Így történhetett meg azután, hogy két lövése közül az egyikből egy arra menő kereskedő arcába tévedt egy szem sőrét, amely kevés híjja, hogy a szemébe nem fűződött. Most már talán mégis csak felhagynak ezzel az utcazi lövöldözéssel?

— **Nyári mulatság Ruttkán.** A „Ruttkai Daloskór” egy testület lobogó beszerzethetés céljából f. év június hó 1-én nyári mulatságot rendezett, mely minden tekintetben sikerült. Az időjárás is kedvezett, hogy a szép eszme megvalósításhoz közeledjen; ugyanis az egész tavasz folyamán tartózkodó eső, hűvös időjárás derült, meleg nap vőttota fel. A ruttkai lelkes közönség ez alkalommal is nagy számban jelent meg a mulatságon s így a beszerzendő lobogó költségeinek fedezésére körülbelül 100—100 korona összeg gyűlt össze.

— **Majális.** A töröcszentmártoni állami elemi iskola és kisedővő tantestülete f. hó 14-én szombaton, a Pátsch-féle kertben gyermek-juniállást rendez, melyre — minthogy külön meghívók nem bocsátandak szét — a T. szülők és tanítgy barátokat ez úton hívja meg a tantestület. Kivonulás d. u. 1 órakor. A zenét Csonka Pali szolgáltatta.

— **Az időjárásról** végre valahára jobb híreket kapunk. Melegré fordultak az éjelek és nappalok, közbe-közbe esőt is kapunk, s így a legelők, vetések egyaránt javulnak. A burgonya is szépen fejlődik, de legszebbek a hüvelyesek. Az almafák dúsan virágoznak, a körte- és szily félek gyönyögek. E szerint tehát még kilátás van arra, hogy a május hó hajait kiüveverjük. — Liptóban az esőt még mindig hiába várják a gazdák. Pár perezig esett ugyan az eső, de még eső közben kistűtő a nap s felszáította a kis nedvességet. A forrásgáz nagy ugyan, de a meg még mindig hóval vannak borítva.

— **Közönménylányítás.** A „Ruttkai Daloskór” által f. hó 8-án eljelen rendezett nyári-mulatság alkalmával felléltettek: Kafenda Frigyes 10 koronát, Kovácsics Ignác 6 koronát, Justh Ferenc 5 koronát, Waldmann Vilmos 5 koronát, Lux Arthur, Friedmann Mór és Judik András 3—3 koronát; Saager Ferenc, Halkó Zoltán, Epstein László, Paulinyi Gábor, Keviczky Kálmán és Vadnay Károly 2—2 koronát; Ifj. Gotsch János, Szegedi László, Kempny Károly, Binder Antal, Kosy. fitóház, Kárpáti Vilma, Zénoires Imre és Lévy Nándor 1—1 koronát; Kapallay István, Nénási Antal, Steffel Kálmán, Balzanka Emil, Szécsényi Ferenc, Locher Ágoston, Gerg Samu, Ifj. Czupra József, Barducz Gyula, Kovács László, Huszák Jenő, Hajdu Richárd, Mihályfy Vendel, Kellermann N., Platzer Tivadar, Lójkó János, Schlesinger N., Grun József M., Reichert Zsigmond és N. N., 50—50 fillért; Cserezy Miklós, Krautmann N., és N. N., 40—40 fillért. A felléltetőnek hálás köszönetet mond a daloskór választmánya.

— **Az Országos Pályázati Közlöny** utján, mely az országban betöltendő összes állásokot közli, állást nyerneik: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdálkodási és műszaki tisztviselő, községi jegyzők és jegyzőrnokok, notárszviselő, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámok 30 fillér beklüldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rük Szállard-utca 27. Állás keresési beigtatásán minden szőrt 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér nyílttérben pedig minden szőrt 6 fillér fizetendő, mely hirdetések legkisebb estőlörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenetek.

— V., Körmeözbanján. Köszönmény, felhasználtam. Más is szívesen fogalok — **Liptó-Szent-Miklós.** Igen örövendük, hogy a gyűlés lefolyásáról megirt cikkünk a líptói helyzetet a maga valóságában tüntette föl és hogy helyeslésekkel találkoztunk. — **Ye.** Nyitrán. Egy gyékényen árulunk, a minek szivóvíz örövendük. Több szem, több lét. Megerősödvé többet tehetünk. — **Dr. Cs.** Budapest. Azt hiszem, hogy most már elérkezett annak az ideje, hogy a megbeszélit cikkiet közgétgyük. Kérem szíves sorait. — **S. F.** Turócz-Szent-Mihály. Örövendük, hogy tanítójukkal megvannak elégedve, de szük tevért miatt hosszas dicséretidekba nem foghatunk. — **Tot-Prona.** Köszönmény, megjött, de jobbnak láttuk felszönetni. — **Z. I.** Nagy-Szombat. Akkor is jó lesz. Előre is köszönmény. A Felvidéki Sajtó Iroda azonban nem irvánád. Azt másként kellene megcsékedni, hogy használatba legyen. Anyagot is meg egy — **D. F.** Znióváraljai. Az elszámolást is szívesen közzöl, csak küldjék be. A folyóit ünnepelekre búszkek lehetnek.

Felőlös szerkesztő: **Berecz Gyula.**

Főmunkatárs: **Báni János.**

**Hirdetéseket
jutányos áron
elfogad
lapunk
kiahivdóátala.**

Bartha Miklós: HANGULATOK

150 oldalra terjedő igen szép kötet pergamentszerű borítékban
3 frt helyett 65 kr.

Diszes négyzsinű kötésben 3 frt helyett 1 frt 10 kr.

A szerény czím engedi következtetni, hogy mit tartalmaz ez a kötet. Bartha Miklós, a nagyszerű publicista letesz az ő szíla modoráról és olyan ideálisan kedves alakokat varázsol elénk, hogy fél sem merjük ismerni benne azt az embert, kinek a tolla olyan éles, hogy veszedelem annak, ki fölé út.

TWAIN MARK és WARNER K. D.

● AZ ARANYOZOTT KOR. ●

Amerikai regény. Fordította: Mudrony Pál.

3 kötet ára 3 frt helyett 1 frt 40 kr.

725 oldal terjedeleme.

Twain Márk és Warner K. Dudley nem szorulnak ajánlólevelekre; egy sort olvasni, mely az ő tollukat hagyta el és meg van az ítélet.

TÖVÖLGYI TITUSZ

A kit nem akarnak befogadni.

Regény.

Két kötet 2 frt helyett 95 kr.

530 oldal terjedeleme.

Eliot György. MIDDLEMARCH. Regény.

Angol eredetiből fordította: Csukássy Zsef.

Kiadta a „Kisfaludy Társaság”.

4 kötet ára 8 frt helyett 3 frt 40 kr.

A 4 kötet terjedeleme 1400 oldal.

Eliot Györgynek nagyszabású, tömör s egyszerűsággal finoman árnyalt stílyje, hatalmas egyéniségének eredeti kifejezési módja van

Csokonai Vitéz Mihály OSSZES MUVEI

Összeállította és bevezetéssel ellátta: Dr. Horváth Cyrill, egy. tanár

944 oldal tartalmu 2 vastag diszkötésben 2 frt.

A SZÖGHAJU.

Orosz regény.

Fordította: SZIGETHY SZALAY E.

Ára 1 frt 20 kr. helyett 60 kr.

350 oldal terjedeleme.

Nincs e regénynek lapja, melyen az olvasó ne találna vonzó és érdekes eseményt.

BRADDON M. E.

LADY CECIL.

Angol regény.

Fordította: Zichy Cam.

Két kötetben 716 oldal 3 frt helyett 1 frt 70 kr.

Az itt felsorolt művek, a megjelölt árakban utánvét mellett vagy az összeg beküldése ellenében lapunk kiadóhivatala utján rendelhetők meg.

Folyó évi október 1-jével a piacon levő 155. összejárású számú házamat **berbe adom.**
A bérösszeg nálam tudandó meg.
SIMKO GUSZTÁV,
kocsigyártó és kárpitos

A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom a raktáramon levő, dús választékú, jó és olcsó szöveteket, gyermek és uri-öltönyöket, kalapokat, esernyöket, ingeket, gallérokat, kézelőket, nyakkendőket stb. stb.

Filo Emánuel, szabómester
Turóc-Szt.-Mártonban.

Mindenhol,

kis helyeken is ügyünknek kerestének kedvelt különlegességei cikkek terjesztésére.

5-25 Kor. kereshető naponta.

Mellékfoglalószámla és toleto az ajánlat, az eddigi foglalkozás, tudakozási hely, valamint az ügy megnevezésével „Kereset” jelző alatt H. Schalek hirdetési rotdájához, Wien 1.

**Böhm Albertné
női divat-varrodája**

Turóc-Szt.-Mártonban

(Szochán fényképész házában.)

Készít a legmagasabb igényeket is kielégítő mindennemű divatos női-ruhákat jutányos áron.

Tanitványokat

alapos kiképzésre elfogad. ügyes varrolányokat fizetéssel felvesz.

A Richter-féle **LINIMENTUM CAPS. COMP.**
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 35 év óta megbízható bedőresőlél alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghülésnél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevérsárlások óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegek dobozokban a „Horgony”-véljeggyel és a „Richter”-szagjegyvel fogadjunk el. — 80 f., 1 k 40 f. és 2 k. árban a legújabb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
céhez. és kir. udvart szállítók
Budapest.

Mindenkinek ajánlható

a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos mlve a **bántott ideg- és sexual-rendszerrel**

valamint annak alapos gyógyításáról.

1 korona 20 fillér beküldése ellenében portmentesen kiadli

Curt Röber, Braunschweig.

Vizsgálati próbalapok kifünő papíron
könyvkereskedésben
Turóc-Szent-Mártonban.
olcsó árban Moszkózi Ferenozné

BALZSAM
Egyedül valódi angol
Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva

Az üvegek felszerése a kereskedelmi törvények védjegyétalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tudónek és melnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpkelivást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még reghib betegségeket is gyógyít. 2. Kifünő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiítja a hideglelést. 4. Megelőző hasnyajtó gyomorgörgetés, köklat és szagtasásokat. 5. Jótékony hasnyajtó és vertizitro, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melanoliát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kifünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpneumia, továbbá minden fog- és szájbetegségnekél és megszünteti a febfőgést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csontok gyúgyszere mindeneselint, ugyanint hűpöréssel, sípily, szemécske, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fofajást, zúgást, szagtasást, kőszényt, fillázást stb. Tessed mindig vigyázz a zaldapácza vedjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaiomlására 12 kisesi, vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatli. Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér, Kevesebb nem küldetik. Széküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek biztos gyógyulásra a legújabb sebeknél is kitátság van és majdnem mindig elérkeltli a fájdalmas operáció vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalomak egyhitéseben pedig elérhetetlen. Yaódi centifolia-kenőcs használattal, a gyermekágyasok mellbárányát, a tejelválasztás akadályait, a mellkeményedést, vörhenyt, mindenféle régi bajnál, nyíl sebeknél lábakon és eszantbon, sebeknél összesen. A legújabb lábaknál, sőt eszantbon is; ütő, szirt, lőt, vágott és rongosított sebeknél; az időgötesetek kiváltásánál, mint üveg- és faszilánk, honok, dara, tövis stb.; mindenféle dagaszt, kínóves, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körörmegregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, nemestől kisbeszedett lábaknál. Zppt sebek minden nemét, fagyott testrészek, a beteges fekvésűt creit sebeit, a nyakton tamadt dagasztat, védődagasztat, fülját, és a gyermekel sebesedést stb. stb. Széküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 egyetű csomagzással, postaküldéssel és szállítólével együtt 1 korona 50 fillér. Számítlan elismerő levélvany eredetben megtekinthető. Mindenkit övök hamisítványok vétélésé ellenében vigyázzni, hogy minden tételben a czég: „Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” bejegye legyen.

E két gyógyszererehen fellímulhatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, ley tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítőkés, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak a mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amellet tenjesen ártatlan, világhírű szerrel, melyeknek minden családnál tudatlónak kellene lennie. A hol a fent ismertetett védjegyűeknél valódnan kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezimzeni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Beeben: Brady C. gyógyszerésznél.